

**Ne felejtse el, hogy a vázlatot és a fogalmakat, évszámokat
bele kell írni a füzetbe!**

Vázlat

A középkori városok születése

- 1). **A Római Birodalom központi területén (Itáliában) épen maradtak a városok.**
A birodalom nyugati provinciáinak városaiból a népvándorlást követően csak romok maradtak.
- 2). **Új városok is létrejöttek azokon a kedvező földrajzi fekvésű helyeken, ahol sok ember fordult meg.**
Ez lehetett folyók átkelőhelye, kikötésre alkalmas tengerpart, vagy például sík terület és hegyvidék találkozási pontja.
- 3). **A városok fejlődése 10-11. században kezdődött.**
A földművelő népességből ekkor vált ki a kézműves, iparos réteg.
Ekkortól lendült fel a kereskedelem is, amely jelentősen hozzájárult a városok gyors fejlődéséhez.

Mitől város a város?

- 4). **„A városi levegő szabaddá tesz”.**
Ez annyit jelentett, hogy a város lakói nagyobb szabadsággal rendelkeztek, mint a többi településé.
Ennek a jelképe a városokat körülvevő fal is.
A szabadságjogokat a település attól a földesúrtól kapta, amelynek birtokán feküdt.
A birtokos lehetett király, egyházi személy és világi földesúr.
- 5). **A kiváltságok három nagy csoportba sorolhatók.**
 - **A gazdasági kiváltságok köre:**
A városlakók a földesúrnak egy összegben adóztak.
A vásártartás joga és a lakosok vámmentessége a kereskedelmet lendítette fel.
Az árumezállító jog.
 - **A jogi kiváltságok lehetővé tették, hogy választott bírák ítéljenek a lakosok felett, ne a földesúr.**
 - **Az egyházi kiváltságok:**
A város maga választhatta meg, hogy ki legyen a papja.

A városok lakói, a polgárok

- 6). A városi lakosság, a polgárság főként kézműiparból és kereskedésből élt.

A városban az azonos mesterséget űző kézművesek **céh**ekbe tömörültek.

Kézzel végeztek minden munkaszakaszt.

A céhen kívüliek, az ún. **kontár**ok nem árusíthatták termékeiket.

A kereskedők a városi lakosság leggazdagabb rétegét alkották.

- 7). A távolsági kereskedelem két fő útvonalon zajlott.

A Földközi-tengeren itáliai hajók szállítottak keleti fűszereket, illatszereket, selymet Európába.

Levantei kereskedelem

Az egyik legjelentősebb kereskedő város Velence lett.

Az északi tengerparti kereskedők pedig gabonát, mézet, fát és posztót forgalmaztak.

Hanza városok kereskedelme, Hamburg vezetésével.

Fogalmak – Évszámok

céh – egyazon mesterséget űző iparosok érdekvédelmi szervezete

kontár – olyan iparos, akit valamilyen okból nem vettek fel a céhbe

Levantei kereskedelem – a Távolsági – Keletre / Indiába és Kínába /
a Földközi – tengeren át vezető kereskedelmi útvonal

Hanza kereskedelem - a német kikötőkből északra vezető kereskedelmi
útvonal

